

Ráiteas um Chumhdach Leanaí

Is bunscoil í Gaelscoil Ros Eo a sholáthraíonn oideachas bunscoile do dhaltaí ó na Naíonáin Shóisearacha go Rang a Sé.

De réir cheanglais an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015, Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017, an Aghuisín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí (2019), na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) agus Treoir Tusla maidir leis na Ráitis um Chumhdach Leanaí a ullmhú, chomhaontaigh Bord Bainistíochta Gaelscoil Ros Eo an Ráiteas um Chumhdach Leanaí atá leagtha amach sa doiciméad seo.

- 1 Tá an Bord Bainistíochta tar éis Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) na Roinne a ghlacadh agus déanfaidh sé iad a chur i bhfeidhm go hiomlán, gan athrú gan leasú mar chuid den Ráiteas foriomlán um Chumhdach Leanaí
- 2 Is é Conall Mac Mhadóg an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA)
- 3 Is í Aoife Ní Scanaill an Leas-Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DDIA)
- 4 Is é Conall Mac Mhadóg an Duine Ábhartha
- 5 Aithníonn an Bord Bainistíochta go mbaineann cúinsí cosanta agus leasa leanaí trí gach gné de shaol na scoile agus go gcaithfear iad a léiriú i mbeartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí uile na scoile. Comhlíonfaidh an scoil, ina cuid beartas, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí, na prionsabail a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Déanfaidh an scoil an méid a leanas:

- aithneoidh sí go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach, beag beann ar gach breithniú eile;
- comhlíonfaidh sí go hiomlán a hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus comhlíonfaidh sí reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí;
- comhoibríú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha maidir le cosaint leanaí agus cúrsaí leasa;
- cleachtais shábháilte a ghlacadh chun an fhéidearthacht go dtarlódh díobháil nó timpistí do leanaí a íoslaghdú agus chun oibríthe a chosaint ar an ngá le rioscáí

neamhriachtanacha a ghlacadh a d'fhéadfadh iad féin a fhágáil ar oscailt do chúiseamh mí-úsáide nó faillí;

- cleachtas oscailteachta a fhorbairt le tuismitheoirí agus rannpháirtíocht tuismitheoirí in oideachas a gcuid leanaí a spreagadh; agus
- meas iomlán a bheith acu ar cheanglais rúndachta agus iad ag déileáil le cúrsaí maidir le cosaint leanaí.

Comhlíonfaidh an scoil na prionsabail thuas freisin maidir le haon scoláire fásta atá faoi leochail speisialta.

6 Tá na nósanna imeachta/beartha seo a leanas i bhfeidhm:

- Maidir le haon bhall foirne atá faoi réir aon imscrúdaithe (cibé mar a thuairiscítear sin) maidir le haon ghníomh, neamhghníomh nó imthoisc i ndáil le leanbh atá ag freastal ar an scoil, comhlíonann an scoil na nósanna imeachta ábhartha atá leagtha amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) agus comhlíonann an scoil na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe ábhartha d'fhoireann scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin gov.ie.
- Maidir le roghnú nó earcú foirne agus a n-oiriúnacht chun oibriú le leanaí, comhlíonann an scoil ceanglais reachtúla grinnfhiosrúcháin Achtanna an Bhiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí agus Daoine Soghonta) 2012 go 2016 agus comhlíonann an scoil an treoir níos leithne maidir le dualgas cúraim a leagtar amach i gciocláin ghrinnfhiosrúcháin agus earcaíochta Garda a d'fhoilsigh an RO agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin gov.ie.
- Maidir le faisnéis, agus, nuair is gá, treoir agus oiliúint, a sholáthar don fhoireann i ndáil le tarlú díobhála a shainaitint (mar a shainmhínítear in Acht 2015) tá an méid a leanas déanta ag an scoil-
  - Chuir sí cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball foirne
  - Cinntíonn sí go gcuirtear cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball foirne nua
  - Spreagann sí baill foirne chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
  - Spreagann sí baill an Bhoird Bainistíochta chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
  - Coinníonn an Bord Bainistíochta taifid ar gach oiliúint ar bhaill foirne agus ar bhaill den Bhord
- Maidir le Tusla i ndáil le hábhair inní um chosaint leanaí a thuairisciú, ceanglaítear ar gach duine den phearsanra scoile na nósanna imeachta atá leagtha amach sna Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) a chomhlíonadh, lena n-áirítear i gcás múinteoirí cláraithe, iad siúd atá sainordaithe chun tuairisciú faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.

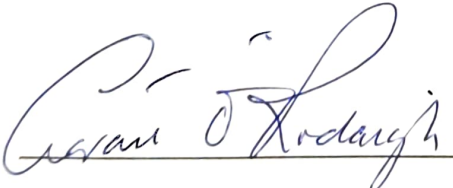
- Is daoine sainordaithe iad na múinteoirí cláraithe ar fad atá fostaithe ag an scoil faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.
- De réir an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015 agus san Aguisín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí (2019), rinne an Bord measúnú ar aon fhéidearthacht díobhála do leanbh agus é nó í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Tá measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainithníodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh sa Ráiteas um Chumhdach Leanaí.
- Is féidir teacht ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile, ar shuíomh gréasáin gov.ie nó cuirfear ar fáil iad arna iarraidh sin ag an scoil.

Nóta: Níl an méid thuas beartaithe mar liosta uileghabhálach. Áireoidh na Boird Bainistíochta aonair freisin sa chuid seo cibé nósanna imeachta/bearta eile atá ábhartha don scoil atá i gceist.

- 7 Foilsíodh an ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile agus cuireadh ar fáil é do gach ball de phearsanra na scoile, do Chumann na dTuismitheoirí agus don phátrún. Tá sé inrochtana go héasca ag tuismitheoirí agus caomhnóirí ach é a iarraidh. Cuirfear cóip den Ráiteas seo ar fáil do Tusla agus don Roinn má iarrtar sin.
- 8 Déanfar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an ráiteas seo.

Ghlac an Bord Bainistíochta an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an 21ú Deireadh Fómhair 2024

Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an 20ú Deireadh Fómhair 2025.

Síniú:

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 20/10/25

Síniú:

An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 20/10/25

Measúnú Riosca um Chumhdach Leanaí

Measúnú Scríofa ar Riosca maidir le Gaelscoil Ros Eo

De réir alt 11 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus de réir cheanglas Chaibidil 8 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023), seo a leanas an Measúnú Riosca Scríofa ar Ghaelscoil Ros Eo

1. Liosta de ghníomhaíochtaí na scoile

Teacht agus imeacht na ndaltaí gach lá

- Sosanna áineasa do na daltaí
- Múineadh sa seomra ranga
- Múineadh duine-le-duine
- Comhairliú duine-le-duine
- Gníomhaíochtaí múinte amuigh fén spéir
- Gníomhaíochtaí Spóirt
- Éirí amach scoile
- Turais scoile a bhfuil cuairt thar oíche ag gabháil leo
- Úsáid ionad leithris/malartaithe/cithfholctha i scoileanna
- Lá Bliantúil an Spóirt
- Ócáidí tiomsaithe airgid a mbíonn daltaí gafa leo
- Úsáid áiseanna lasmuigh de láthair na scoile do ghníomhaíochtaí scoile
- Socruithe don iompar scoile, úsáid coimhdírí bus san áireamh
- Cúram leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, dlúthchúram áit is gá
- Úsáid leithreas/seomra feistis/cith sa scoil
- Iompraíocht dhúshlánach i measc daltaí a bhainistiú, úsáid chuí srianta áit is gá
- Dáileadh Cógais
- Dáileadh cóireáil leighis
- Dáileadh Garchabhrach
- Soláthar curaclaim i leith OSPS, OCG, Bí Sábháilte
- Buláíocht a chosc agus caitheamh leis an mbuláíocht i measc na ndaltaí
- Oiliúint na foirne scoile maidir le cúrsaí cosanta leanaí
- Úsáid foirne lasmuigh den scoil chun an curaclam a fhorlíonadh
- Úsáid foirne lasmuigh chun tacú le spóirt agus gníomhaíochtaí seach-churaclaim eile
- Cúram daltaí a bhfuil soghontachtaí/riachtanais shainiúla acu de nós
  - Daltaí de bhunadh mionlach eitneach/imircigh
  - Baill den Lucht Siúil
  - Leanaí atá leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinsceneach
  - Daltaí a mheastar a bheith leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinsceneach
  - Daltaí a bhaineann le creidimh reiligiúnacha mionlaigh
  - Leanaí i gcúram
  - Leanaí ar an gCóras Fógartha um Chosaint Leanaí
- Earcú foirne scoile ar a n-áirítear -
  - Múinteoirí/CRSanna

- Feighlí/Rúnaí/Glantóirí
- Cóitseálaithe Spóirt
- Teagascóirí Seachtracha /Aoi-Chainteoirí
- Oibríthe deonacha /Tuismitheoirí i mbun gníomhaíochtaí scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil le linn uaireanta scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil tar éis gníomhaíochtaí scoile
- Rannpháirtíocht ag daltaí i scarmanais reiligiúnacha /teagasc reiligiúnach atá seachtrach ón scoil
- Úsáid na Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide ag na daltaí ar scoil
- Cur i bhfeidhm pionós faoi Chód Iompraíochta na scoile coinneáil istigh daltaí, coigistiú fòn etc san áireamh
- Mic léinn atá rannpháirteach in taithí oibre sa scoil
- Ábhar múinteora atá ag déanamh socraíochtaí oiliúna sa scoil
- Úsáid físcán/fótagrafaíochta/meán eile chun ócáidí scoile a thairfead
- Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile tar éis uaireanta scoile
- Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile le linn an lae scoile
- Club oibre baile/staidéar tráthnóna
- Cur i láthair scoile
- Cruinnithe tuismitheoirí/múinteoirí
- Páistí ag bogadh timpeall na scoile/idir seomraí ranga/sa chlós/hall srl.
- Tionóil

2. Shainnithin an scoil an riosca díobhála a leanas maidir lena gníomhaíochtaí -

- An riosca díobhála gan bheith sonraithe ag an bhfoireann scoile
- An riosca díobhála gan bheith tuairiscithe i gceart agus go pras ag an bhfoireann scoile
- An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh leanbh eile díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh oibrí deonach nó cuairteoir díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile, ball d'fhoireann eagraíochta eile nó duine eile díobháil do leanbh agus an leanbh ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí lasmuigh den scoil e.g. turas scoile, ceachtanna snámha
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhulaíocht ar an leanbh
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí ar scoil nach bhfuil leordhóthanach
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí agus iad ag freastal ar ghníomhaíochtaí lasmuigh den scoil
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chaidreamh/cumarsáidí míchuí idir an leanbh agus leanbh eile nó aosach
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar linbh bheith ag rochtain ar nó ag úsáid ríomhairí, meán sóisialta, fóin agus fearais eile agus iad ar scoil
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh a bhfuil RSO orthu agus a bhfuil soghontachtaí ar leith orthu
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh agus dlúthchúram á fháil ag an leanbh
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh agus cóireáil leighis á fháil ag an leanbh
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh agus leithreas/seomra feitis/ cith na scoile in úsáid acu
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chód iompraíochta nach bhfuil leordhóthanach

- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh le linn do mhúineadh duine-le-duine, comhairliú, cóitseáil bheith ar siúl
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag déanamh cumarsáide le daltaí go míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag rochtain ar nó ag scaipeadh ábhair mhíchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar an leagan amach oscailte agus scaipthe na scoile
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar storáil sonraí

3. Tá na nósanna imeachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun dul aghaidh a thabhairt na rioscaí díobhála a shainithnítear sa mheasúnacht seo -

- Tá cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanáí* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile
- Tá cóip de *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanáí do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna 2023* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile
- Éilítear ar Fhoireann na Scoile cloí leis na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanáí do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna 2023* agus éilítear ar gach duine den fhoireann clárú teagaisc cloí leis an *Acht um Thús Áite do Leanáí 2015*
- Cuireann an scoil Clár Bí Sábháilte i bhfeidhm go hiomlán
- Cuireann an scoil an curaclam OSPS i bhfeidhm go hiomlán
- Cuireann an scoil Clár Folláine na Sraithe Sóisearaí i bhfeidhm go hiomlán
- Tá Beartas Frithbhulaíochta ag an scoil a chloíonn go hiomlán le riachtanais *Nósanna Imeachta Frithbhulaíochta do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna* na Roinne
- Tá beartas maoirseachta ar an gclós nó ar an áit súgartha ag an scoil chun a chinntiú go mbíonn maoirseacht chuí ar leanáí le linn tionóil, imeacht na ndaltaí agus sosanna agus i leith achar sainiúil ar nós leithreas, seomraí malartaithe etc.
- Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith éirí ón scoil
- Tá beartas Sláinte agus Sábháilteachta ag an scoil
- Cloíonn an scoil le ceanglais reachtaíochta ghrinnfhiosrúchán an Gharda Síochána agus na gcioclán ábhartha de chuid na ROS maidir le hearcú agus grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána
- Tá cóid iompraíochta ag an scoil d'fhoireann na scoile (foireann teagaisc agus neamh-teagaisc)
- Cloíonn an scoil leis na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe don fhoireann teagaisc
- Tá beartas Riachtanas Speisialta Oideachais ag an scoil
- Tá beartas/plean don dlúthchúram ag an scoil i leith daltaí a bhfuil cúram dá leithéid uathu
- Tá beartas /nósanna imeachta ar bun ag an scoil do dháileadh cógais ar dhaltaí
- Tá na nithe seo a leanas déanta ag an scoil –

- Tá cóip de Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile
- Cinntíonn an scoil go bhfuil cóip de Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí tugtha do gach ball nua d'fhoireann na scoile
- Spreagtar lucht foirne chun leas a bhaint as oiliúint chúí
- Spreagtar comhaltaí an bhoird bhainistíochta leas a bhaint as oiliúint chúí
- Coimeádann an scoil taifid de gach oiliúint a chuirtear ar an bhfoireann agus ar chomhaltaí den bhord
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil do dháileadh na Garchabhrach
- Tá cóid iompraíochta ag an scoil do dhaltaí
- Tá beartas TFC ar bun ag an scoil i leith úsáide na TFC ag daltaí
- Tá beartas fóin phóca ar bun ag an scoil i leith úsáide fóin phóca ag daltaí
- Tá Plean Bainistíochta Teagmhais Chriticiúil ar bun ag an scoil
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide daoine seachtracha chun seachadadh an churaclaim a fhorlíonadh
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide cóitseálaithe spóirt
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith gníomhaíochtaí teagaisc duine-le-duine
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith comhairlithe duine-le-duine
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith socrúchán d'ábhair múinteora
- Tá nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith mac léinn atá ag tabhairt faoin taithí oibre sa scoil

Nóta Tábhachtach: Ba cheart a thabhairt faoi deara gur ionann riosca i gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca seo

agus an riosca "díobhála" mar a shainmhínítear san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus ní riosca ginearálta

sláinte agus sábháilteachta. Tá an sainmhíniú ar dhíobháil leagtha amach i gCaibidil 4 de na *Nósanna Imeachta*

um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023)

Agus an measúnú riosca seo á dhéanamh aige, rinne an bord bainistíochta a dhícheall na rioscaí díobhála atá ábhartha don scoil seo a shainaithint agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leordhóthanacha i bhfeidhm chun gach riosca a shainaithnítear a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéad is féidir.

Tá an measúnú riosca seo curtha i gcrích ag an mBord Bainistíochta ar an **21u Deireadh Fómhair 2024**. Déanfar é a athbhreithniú mar chuid d'athbhreithniú bliantúil na scoile ar a Ráiteas um Chumhdach Leanaí.

Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar an Measúnú Riosca um Chumhdach Leanaí ar an 20ú Deireadh Fómhair 2025.

Síniú: Cassán O'Donoghue

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 20/10/25

Síniú: Tomall Mac Mhádhóg

An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 20/10/25